

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 06-2/16-1
EPA 1121 XXV
Podgorica, 18. jul 2016. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 151. sjednice održane 11. i 18. jula 2016. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Predstavnica predlagača ukazala je da je razlog za predlaganje novog Zakona o računovodstvu usklađivanje važeće regulative sa odgovarajućom EU Direktivom o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidovanim finansijskim izvještajima i povezanim izvještajima za određene vrste pravnih lica, kao i da je cilj predloženih normi unapređenje postojeće legislative iz oblasti računovodstva, transparentniji sistem finansijskog izvještavanja i bolja kontrola finansijskih izvještaja, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Predstavnica predlagača ukazala je da se ovim zakonom uređuje: razvrstavanje pravnih lica, uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, organizacija računovodstva, sastavljanje, dostavljanje i objavljivanje finansijskih izvještaja, uslovi i način vršenja procjene vrijednosti imovine i druga pitanja od značaja za računovodstvo, procjenu i finansijsko izvještavanje.

Na sjednici je konstatovano da je Ministarstvo finansija, 12. oktobra 2014. godine pokrenulo javnu raspravu o Nacrtu zakona o računovodstvu, koja je trajala do 30. novembra 2014. godine. Predlog zakona dostavljen je u skupštinsku proceduru 22. juna 2016. godine.

Na Odboru je konstatovano da uz Predlog zakona o računovodstvu nije dostavljena tabela usklađenosti, te ukazano na potrebu da ista bude dostavljena do rasprave na sjednici Skupštine.

Primjedbe i sugestije koje se odnose na Predlog zakona koji je u skupštinskoj proceduri, u pisanoj formi, Odboru za ekonomiju, finansije i budžet dostavili su: Institut sertifikovanih računovođa i Koalicija NVO „Saradnjom do cilja“.

U radu sjednice, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, učestvovali su predstavnici: Koalicije NVO „Saradnjom do cilja“, Instituta računovođa i revizora Crne Gore i Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore.

Predstavnik Koalicije NVO „Saradnjom do cilja“ ukazao je da je 2011. godine, usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji utvrđena obaveza dostavljanja godišnjih finansijskih izvještaja samo za pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost. Naveo je i da na osnovu ovih izmjena, nevladine organizacije koje ne obavljaju privrednu djelatnost nemaju obavezu dostavljanja finansijskih izvještaja Poreskoj upravi, kao i da su navedene izmjene Zakona izvršene bez konsultovanja nevladinih organizacija. Imajući u vidu da je u Predlogu zakona koji je u skupštinskoj proceduri zadržano navedeno rješenje, sugerisao je da isto bude izmijenjeno. Predstavnik ove NVO ukazao je i da je

osnovni motiv za navedenu inicijativu veća transparentnost koja se ostvaruje dostavljanjem finansijskih iskaza Poreskoj upravi, jer bi u skladu sa članom 9 stav 5 Predloga zakona o računovodstvu, na internet stranici Poreske uprave bili objavljeni bilansi stanja i uspjeha svih NVO-a, ne samo onih koji objavljuju privrednu djelatnost.

Predstavnik Instituta računovođa i revizora Crne Gore, ukazao je na neodrživost postojećeg stanja u oblasti računovodstva i revizije u Crnoj Gori. Napomenuo je da danas u Crnoj Gori postoje četiri strukovne organizacije koje se bave ovim poslovima, kao i da Crna Gora i dalje nema prevedene i objavljene Međunarodne računovodstvene standarde. Iskazao je pozitivno mišljenje u odnosu na predlog da se materija koja je uređena Zakonom o računovodstvu i reviziji podijeli na Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji, imajući u vidu dosadašnji rad strukovnih organizacija, gdje nije dolazila do izražaja odvojenost ovih profesija, što nije dovelo do potrebnog kvaliteta. Bio je mišljenja da je u pripremi teksta Zakona trebalo voditi više računa o usklađenosti sa zahtjevima Direktiva Evropske unije koja se odnosi na finansijsko izvještavanje malih preduzeća, sa akcentom na društva sa ograničenom odgovornošću, u smislu razdvajanja finansijskog izvještavanja na dvije grupe, prva koja se odnosi na d.o.o. i na ostala srednja i velika preduzeća, te smatra da obrazloženje predlagača da se to definiše podzakonskim aktom nije dobro, odnosno da treba član 3 Predloga zakona izmijeniti na način da se u potpunosti implementira Direktiva Evropske unije. Druga primjedba odnosi se na određenje zvanja sertifikovanih računovođa. Ukazao je da prema odredbama Direktive Evropske unije o uslugama, oblast računovodstva ne može biti oblast koja bi sadržala ograničenje kakvo je uvođenje stručnih zvanja, jer je isto ograničavajuće za slobodu ove profesije. Ukazao je da će se ukidanjem zvanja sertifikovanog računovođe u oblasti računovodstva doprinijeti boljem razgraničenju računovodstva od revizije, i sa aspekta pojedinih strukovnih organizacija. Ocjenio je da se uvođenjem procjene u oblasti finansijskog izvještavanja poništavaju dijelom Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), odnosno da sve što se knjiži tokom godine kroz primjenu MRS može na kraju da bude poništeno, kroz iskaz procjenjivača, koji procjenjuje pojedine pozicije. Predstavnik navedene institucije ukazao je na dalje primjedbe, i to: dostavljanje finansijskih konsolidovanih izvještaja i konsolidovani izvještaj menadžmenta, koje je predviđeno sa rokom do 30. septembra, tekuće za prethodnu godinu, dok je sugestija da rok za navedeno bude 1. april. Sljedeća primjedba odnosila se na definiciju da zvanje sertifikovanog računovođe može steći lice koje je steklo zvanje sertifikovanog računovođe kod organizacije članice IFAC-a, pod uslovom da je program po kome je podnosilac zahtjeva stekao stručne kvalifikacije ekvivalentan programu obuke polaganja ispita ministarstva, odnosno pravnog lica kojima je povjereno vršenje tih poslova, te ukazao da bi zvanje sertifikovani računovođa, trebalo definisati kao javni računovođa.

Predstavnici Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore, ukazali su da je u toku javne rasprave vezane za Nacrt zakona o računovodstvu i članstva predstavnika ovog instituta u radnoj grupi, imali brojne primjedbe na predloženi tekst zakona. Ukazali su i da je veoma mali broj sugestija koje su dostavili Ministarstvu finansija, prihvaćen i postao sastavni dio teksta predloga zakona koji je utvrdila Vlada Crne Gore. U odnosu na odredbe zakona, sugerisano je na potrebu izmjene člana 1 stav 2 Predloga zakona, na način da se odredbe zakona odnose na privredna društva, banke i druge finansijske organizacije, osiguravajuća društva, berze, brokersko dilerska društva, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, investicione fondove, društva za upravljanje ovim fondovima, faktoring društva, zadruge, nevladine organizacije, organizacione

djelove stranih društava i druga pravna lica, kao i na fizička lica koja samostalno obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti. Ukazao je da je navedeno potrebno izmijeniti jer predloženo rješenje ne sadrži sveobuhvatnost pravnih lica u Crnoj Gori pa se često dolazi u zabludu da gorenavedena lica nijesu obveznici finansijskog izvještavanja u skladu sa Zakonom. Takođe, ukazao je da je neophodno izmijeniti član 18 Predloga zakona na način da se definiše da je pravno lice dužno da ažurno registruje sve poslovne transakcije u roku od osam radnih dana, od dana njihovog nastanka i da vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama, kao i da se poslovne transakcije iz kategorije prihoda evidentiraju po metodi fakturisane realizacije. U odnosu na član 19 stav 1 je potrebno izmijeniti na način da se definiše da je organ upravljanja, odnosno zakonski zastupnik obveznika, odnosno preduzetnik, odgovoran je za donošenje odgovarajuće interne regulative i za prezentaciju i kvalitet finansijskih izvještaja, a profesionalni računovođa za odmjerenje i evidentiranje pozicija finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Takođe, sugerisano je da se u članu 19 uvede novi stav koji propisuje da profesionalni računovođa nosilac zvanja po Crnogorskom obrazovnom računovodstvenom standardu (CORS) vodi poslovne knjige i potpisuje finansijske iskaze za mikro, mala, srednja i velika pravna lica. Predlog je takođe da se uvede odredba koja propisuje da je profesionalni računovođa, nosilac profesionalnog zvanja po CORS-u, dužan da postupi u skladu sa Kodeksom etike profesionalnog računovođe, koji je objavilo pravno lice kojem je povjereno vršenje poslova, a koje je odgovarajućeg organa IFAC-a dobilo pravo na prevod i objavljivanje. U odnosu na član 23 stav 1 sugerisano je da se isti izmijeni na način da zvanje profesionalnog računovođe može steći i lice koje je steklo zvanje profesionalnog (umjesto sertifikovanog) računovođe; kao i da se u tekstu Predloga zakona uvede član, a koji se odnosi na registar profesionalnih računovođa, odnosno da se definiše da Ministarstvo, odnosno pravno lice kojem je povjereno vršenje sertifikacije profesionalnih računovođa po CORS-u, dužno da vodi registar, za pružanje računovodstvenih usluga.

Tokom rasprave, postavljena su pitanja koja su se odnosila na: postojanje istovjetnih problema kao i u periodu razmatranja izmjena i dopuna Zakona o računovodstvu i reviziji 2009. i 2011. godine; razvrstavanje pravnih lica u članu 4 predloga zakona i kriterijume po kojima su definisani pragovi za mikro, mala, srednja i velika pravna lica, kao i uporedna praksa sa zemljama regiona; razloge za odlaganje primjene pojedinih odredbi do momenta ulaska Crne Gore u EU; mogućnost povlačenja Predloga zakona iz procedure imajući u vidu brojne primjedbe koje su iznijeli predstavnici strukovnih udruženja; različite stavove strukovnih udruženja u odnosu na pojedina rješenja u predlogu zakona; mogućnost objedinjavanja ovih udruženja u narednom periodu; efekat uticaja propisa na privredu imajući u vidu, potencijalno, veće troškove za privredna društva itd.

U odnosu na primjedbe, sugestije i mišljenja svih zainteresovanih strana, na Odboru je ukazano na mogućnost podnošenja amandmana.

Nakon rasprave, Odbor je, sa šest glasova „za“, jednim „protiv“ i jednim glasom „uzdržan“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o računovodstvu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović